

ОДГОНЕТАЊЕ ПОРУКА СЛИКА СЛОБОДАНА БОБАНА БЕРИЋА

Ако посматрамо слике које су представљене у збирци „Божанска честица”, видећемо да је прво платно „Ђаволска игра” на коме је осликано село са црквом и крстастим отворима на забатима (како су се некада правиле у Мачви). Међутим, те куће наткрива апстрактна фигура (дрво) на којој се налазе чудна створења (личе на људе или „бивше људе”, а ту су и „Јерихонске трубе”, али не седам како је то у Библији, него две. Боје које су коришћење су топле, а све подсећа на праскзорје. Игре људи нема, али има игре времена. Другим речима, порука је да се време игра са нама.

Слика „Зидање куле Николе Тесле” је сликана хладним бојама (доминира плава), а у средишту је чудно насеље из кога се ка свемиру уздиже огроман телескоп. На врху насеља налази се човек који, изгледа, монтира сателитску антену, а на заравни (врху насеља) налазе се таљиге пуне грања. Изнад ка небеском своду, осликано је нешто попут свемирског брода у облику телескопа.

Шта је, дакле, аутор хтео да каже посматрачу. Да ли то да су таљиге у основи технолошког и научног напретка?

Платно „Време садашње” необично је због комбинација боја, али и апстрактне фигуре, која, с обзиром на то да се клатно налази испод круга (који представља спиралу – гутача времена) поручује да оно тече и да све на крају одлази у тачку „Н”. Боје које је аутор користио су топле (горњи део платна), а у доњем хладне. Све је смештено на сплав, што опет говори о пролазности и несигурности бића у времену. Иако је аутор платна нагласио промењивост (колебљивост – вода је управо такав елемент), боје које је користио у горњем делу слике, где се одлази после борбе са постојањем, указују на светлу будућност на другом свету.

Део слика Слободана Бобана Берића представља апстрактно приказан родни крај – Мачву, односно њене крајолике. Тако платно „Поглед из Мачве” усмерава пажњу на реку Дрину (осликану између Мачве и Семберије), али узводно, која се губи негде у подножју планина Гучево и Мајевице. Слика је безљудна, те нам се чини да порука није у насликаном, него одсутном, ненасликаном.

Пажњу привлачи и слика „Тесачи камена”. Ова необична слика представља мост који се протеже са обале ка острву, а на њему неколицина људи обрађује камен. Са десне стране моста плови

брод без људи, а са леве чамац са храном којим управља жена. И овом приликом аутор је користио комбиновано и хладне и топле боје. Заправо, ако боље „прочитамо” ово платно порука није само у осликаном, већ у контрасту боја топло-хладно, што као принцип аутор постојано користи.

Из филозофије знамо да је свет устројен уз уважавање принципа двојности: мушко-женско, топло-хладно, добро-зло, дан-ноћ... Међутим, пошто је тешко закључити на коју страну „вуче” аутор, онда је „тесање камена” заправо борба са временом и животом, а вода у подножју сведочи да је све нестабилно и да у неком тренутку може сав труд однети (у заборав или вечност).

Утисак да је горњи закључак „у игри” појачава и платно „Уклети сликар” (свако стваралаштво има фазу рађања у болу, када се аутор мучи да прикаже идеју или емоцију коју носи). Отуда и проклетство (мука) стваралаштва. На платну је је осликан уметник (сликар) на тамно-зеленој (потпуно непривлачној) подлози која је према мишљењу многих уметника – боја најодбојнија оку, а на хоризонту је све нарацасто (сунчано) – топло. На небеском своду види се необичан објекат на коме се налази бундева на коју су накачена четири клатна за откуцавање времена. Другим речима, ствараштво (проклетство) је такође подложно времену и ако аутор не искористи дату инспирацију све одлази у заборав.

Слика по којој је и монографија добила назив „Божанска честица” крајње је необична. Међутим, пре него што одгонетнемо поруку са платна да напоменемо да је метафора „Божанска честица” заправо Хигсов бозон, тј. Елементарна честица у стандарном обрасцу физике – честица која настаје при квантним ексцитацијама Хигсовог поља. На платну Берића „Божанска честица” насликана је апстрактна фигура која представља усмерену енергију, која као и „Божанска честица” има својство двојног понашања (у безваздушном простору се креће брзо), а у атмосфери успорава, што је, опет, приказано у комбинованим тоновима и нијансама различитих боја.

Овде ћемо застати и даље одгонетање порука слика Слободана Бобана Берића препустити посматрачима.

др Зоран Милошевић